
**JAK
NIE ZABIĆ
SWOICH
ROŚLIN**

NIK SOUTHERN

JAK
NIE ZABIĆ
SWOICH
ROŚLIN

NIK SOUTHERN

tłumaczenie
Anna Gralak

OTWARTE
Kraków 2018

W ROŚLINACH SIŁA

Dorastałam na osiedlu domów komunalnych, znajdując ukojenie w wypełnionym roślinami domu dziadków. Już wtedy wiedziałam, że natura ma moc odmieniania rzeczywistości. Dlatego gdy otwierałam kwaciarnię Grace & Thorn, przyświecał mi jasny cel: chciałam, żeby ludzie mogli żyć wśród roślin, nawet jeśli mieszkają w betonowych blokach.

W miastach robi się coraz tłoczniej, przestrzeń jest na wagę złota. Kupujemy coraz mniejsze domy, właściciele nieruchomości nie pozwalają nam zmieniać wynajmowanych mieszkań wedle naszego uznania, a ogródki...? Kto teraz ma ogródek? Mimo wszystko jednak zaczynamy odzyskiwać otaczającą nas przestrzeń, traktując ją jak własną miejską dżunglę. W całym Londynie widuję naturę wylewającą się z balkonów, zapelniającą parapety i tarasującą przejścia. Przyroda przejmuje władzę w naszych domach. Wprowadzanie zieleni to łatwy i niedrogi – oraz przyjazny dla właścicieli nieruchomości – sposób, by nadać niepowtarzalny styl swojemu mieszkaniu i tchnąć w nie odrobinę życia.

Zarówno w domu, jak i na zewnątrz przyozdabianie przestrzeni roślinami jest niezwykle ekscytujące. Nie tylko błyskawicznie dodają jej stylu, lecz także są darem, który wciąż procentuje – możemy obserwować rozwój roślin tak jak dorastanie własnych dzieci. A jeśli o nie dbamy, rośliny dbają o nas, wpływając na poprawę naszego zdrowia, uszczęśliwiając nas i ulepszając warunki życia w naszych domach (zajrzyjcie na s. 151, by poznać niektóre spośród niezliczonych korzyści, jakie przynosi nam zieleń). Nic dziwnego, że panuje moda na rośliny!

Śledząc Instagrama, nie sposób nie zauważyć, że rośliny mają teraz swoje pięć minut. Ja jednak zżymam się na myśl, że coś takiego jak natura może być w modzie. Ta książka może służyć jako biblia dla każdego, kto pragnie wprowadzić zieleń do swojego domu. Nawet jeśli nie macie ręki do roślin, dzięki tej lekturze zrozumiecie ich potrzeby. Dowiecie się, gdzie jest im najlepiej: łazienki zmieniają się w paprociowe lasy deszczowe, a na słonecznych parapetach zagospzczą pochodzące z pustyni kaktusy.

Chciałabym, żeby ta książka otworzyła wam oczy na rozmaite możliwości związane z roślinami, żebyście pamiętali nazwy swoich okazów oraz nauczyli się, że trzeba uważać z podlewaniem! Ale zanim zaczniemy, wyjaśnijmy sobie jedno: nie jestem botaniczką ani ekspertką w dziedzinie ogrodnictwa. Wszystkiego, co wiem, nauczyłam się dzięki praktyce. Od pięciu lat prowadzę kwaciarnię. Rozumiem, że rośliny onieśmielają wielu ludzi, więc postanowiłam wrócić do korzeni – to moja prywatna odyseja. Nie chcę, żeby ta książka leżała na stoliku do kawy. Chcę, żebyście czytali ją w metrze albo w autobusie. Korzystajcie z niej, zachlapujcie ją wodą i nie bójcie się, jeśli spomiędzy stron wysypie się czasem trochę ziemi.

LAST WASH 8.00 P.M.

OPERATING INSTRUCTIONS

To clean items, wash gently in hands and then use...
 Load laundry. Place items...
 Push digital controls or buttons...
 (Always, always use the...
 To begin spin cycle, the...
 To stop the machine, push...
 The digital display of...
 (Refer to Chapter 3)

DO NOT OPERATE THE MACHINE
 Before program is completed...
 Standby power consumption...
POWER BUTTON MODES
 Standby power consumption...
 Standby power consumption...
 Standby power consumption...

WARNING
 Do not use this machine...
 Before loading...
 Before use...

3

WARNING
 Do not use this machine...
 Before loading...
 Before use...

EASE

For best results
DO NOT OVERLOAD
THESE MACHINES

SERVICE WASHING
This is a self service laundry. In order to assist customers, members of staff, on a voluntary basis, are willing to complete washing left for collection later. This is a private arrangement between customers and staff and management do not accept responsibility for any loss or damage to the said washing except that they are accepted on the same conditions as if the washing was done by the customer personally.

THE MANAGEMENT ACCEPTS NO RESPONSIBILITY FOR ANY LOSS OR DAMAGE TO CLOTHING

Working left overnights at the end of the machine cycle will be required by staff

LAUNDRY
THESE ARE PROHIBITED IN THIS LAUNDRY
BEHIND REASONING THE
NO. 10 1000 10
TOTAL
IN THE

OPERATING INSTRUCTIONS
Do not open your machine until the cycle has finished and the door is unlocked.
Do not use the machine if you are unable to hear the door lock.
Do not use the machine if you are unable to hear the door lock.
Do not use the machine if you are unable to hear the door lock.
Do not use the machine if you are unable to hear the door lock.

OPERATING INSTRUCTIONS
Do not use the machine if you are unable to hear the door lock.
Do not use the machine if you are unable to hear the door lock.
Do not use the machine if you are unable to hear the door lock.
Do not use the machine if you are unable to hear the door lock.

FRONT NO. 10 1000 10

JAK KORZYSTAĆ Z TEJ KSIĄŻKI

Zanim zaczniemy, powiedzmy sobie szczerze: wszyscy uśmiercają rośliny. Ja, telewizyjny ogrodnik Monty Don prawdopodobnie też – i z całą pewnością wasza przyjaciółka mająca rękę do kwiatów. No, najgorsze za nami. Moja rada? Nie bądźcie nadgorliwi. Wiecie, że jeden z najłatwiejszych sposobów uśmiercenia rośliny to nadmierne podlewanie? Odstawcie konewkę! Aby utrzymać roślinę przy życiu, trzeba sięgnąć do jej korzeni. Trzeba

się dowiedzieć, skąd pochodzi. Pomyślcie o tym w następujący sposób: rośliny ewoluowały przez tysiące lat, by przystosować się do określonych warunków bez względu na to, czy są sukulentami magazynującymi wodę na suchej pustyni, czy paprociami, które potrzebują mniej światła, ponieważ rosną pod wilgotnym baldachimem z drzew w amazońskich lasach deszczowych. Jasne, może nie jesteście w stanie przenocować Tarzana, ale wasz dom i tak oferuje wiele mikroklimatów naśladujących cuda natury z różnych stron świata. Poczynając od rozgrzanego parapetu po południowej stronie, a kończąc wysoko nad kuchenną szafką, dokąd trafia cała para z czajnika – musicie jedynie trochę inaczej spojrzeć na swoją przestrzeń. Dotyczy to również tego, co dajecie swojej roślinie. Czy wasze kaktusy naprawdę potrzebują aż tyle wody, skoro na pustyni deszcz pada tylko dwa razy w roku? Dlaczego prażycie na nieostroniętym parapecie paproć, która wyewoluowała w warstwie leśnego podszycia? Gdy już zrozumiecie te zasady, będziecie żyli dłużej i szczęśliwie.

Dzięki tej książce dowiecie się, co jest potrzebne, żeby wprowadzić do domu zielen w stylu Grace & Thorn. Od roślin po doniczki oraz całą resztę – pora więc zakasać rękawy i ubrudzić sobie ręce. Wiem, że wejście w świat roślin może być trochę oszałamiające, więc potraktujcie to jak wycieczkę. Poprowadzę was pośród palm i płatków ku gorącej, suchej pustyni, na której można podziwiać kaktusy. Przystaniemy obok monster dziurawych pod baldachimem lasu deszczowego i zatrzymamy się na kieliszek włoskiego rosé, by poczuć woń geranium! Dla ułatwienia orientacji w terenie podzieliłam informacje na części. Możecie zacząć od początku, od środka albo od końca. Mapy Google'a nie będą potrzebne.

1

Rozdział 1. Powrót do korzeni

Ilekoć ktoś prosi mnie o pomoc w sprawie rośliny, na początku zawsze radzę, by sięgnąć do jej korzeni, czyli dowiedzieć się, skąd ta roślina pochodzi, i zrozumieć jej potrzeby. W pierwszej części poznacie rodzaje środowisk, z których wywodzą się wasze ulubione rośliny doniczkowe, a następnie zastanowimy się, czy można znaleźć namiastki takich środowisk w waszych domach. Uzbrojeni w tę wiedzę odkryjecie, jakie rośliny poczują się u was wyśmienicie, i znajdziecie dla nich idealne miejsce. Proste.

2

Rozdział 2. Zakładanie roślinnej rodziny

Skoro już wiemy, jakie rośliny będą szczęśliwe w naszym domu, pora go zazielenić! Potraktujcie to jak wyprawkę dla roślinnych rodziców. Zaczniemy od tego, gdzie szukać idealnych roślin, a skończymy na znalezieniu wam najlepszego botanicznego przyjaciela. Chciałabym też, żebyście potrafili spojrzeć na rośliny inaczej niż dotychczas, ponieważ to, co dla jednego jest śmieciem, dla drugiego może być skarbem. Nieco uwagi poświęcimy także naszym czworonogom i zastanowimy się, jak osiągnąć w domu harmonię.

3

Rozdział 3. Szczęście w doniczce

Okej, przynaję, w Grace & Thorn wszyscy mamy fioła na punkcie doniczek! Godzinami tropimy idealne egzemplarze, od ceramicznych po miedziane, a nawet sami je malujemy. Dowiedcie się wszystkiego, co należy wiedzieć o przesadzaniu roślin, i poznacie tajniki aranżacji *à la* Grace & Thorn. Nauczycie się, jak wydobywać piękno z malutkich podopiecznych oraz jak pozwolić zabłysnąć ich większym kolegom. Potrzebne będzie mnóstwo zielonych, aby podbić stawkę w grze o styl waszego wnętrza.

4

Rozdział 4. Jak nie zabić swoich roślin

Nauczmy się pielęgnować podopiecznych, tak by byli zdrowi i naprawdę piękni! W kółko słyszę te same pytania o rośliny, dlatego postanowiłam zebrać wszystkie najważniejsze informacje w jednym miejscu. Zajrzemy do szpitala dla roślin, a nawet przeprowadzimy boską interwencję, przywracając do życia umierające egzemplarze. Amen.

5

Rozdział 5. Wolność dla kwiatów

Palmy i płatki. Kwiaty i liście. W Grace & Thorn to wszystko idzie ze sobą w parze. Mamy obsesję na punkcie zieleni i choć w tej książce skupiamy się na roślinach doniczkowych, kwiaty cięte też są WAŻNĄ częścią naszej opowieści. Zamiast podawać wam wszystkie szczegóły dotyczące kwiatowych aranżacji (powstałaby z tego druga książka), przyjrzymy się podstawowym zagadnieniom, zaczynając od naszych ulubionych kwiatów i liści, a kończąc na własnoręcznym tworzeniu bukietu. Przygotujcie się na złamanie kilku florystycznych zasad.

6

Rozdział 6. Naga prawda o roślinach

Atlasy roślin są takie przytłaczające! Zatem w naszej „Encyklopedii roślin Grace & Thorn” (zwanej też „Nagą prawdą o roślinach”) zamiast wymieniać wszystkie rośliny, opiszę swoich absolutnych ulubieńców i najważniejsze zasady ich pielęgnacji. Co najlepsze, żadna z roślin wymienionych w tej książce nie wymaga skomplikowanych zabiegów. Wiem, że będziecie mi za to wdzięczni.

DO STU PAPROTEK!

Nephrolepis wyniosły (*Nephrolepis exaltata*)

Ocena

Wymagający współlokatorzy.

Sposób na nazwę

Wyobraźcie sobie zacienione miejsce i niech się wam przypomni *Dolina paproci*.

Moi ulubieńcy

- nefrolepis wyniosły (*Nephrolepis exaltata*)
- niekropień (*Adiantum*)
- płaskla zwana łosimi rogami (*Platyterium*)
- niekropień właściwy zwany włosami Wenery (*Adiantum capillus-veneris*)
- asparagus (wiem, nie liczy się, ale i tak go uwielbiam, zob. s. 64)

Szczegóły

Paprocie rosną na Ziemi od trzystu milionów lat, a wciąż to jedne z najświeższych roślin na tej planecie. Towarzystwo dinozaurów, a dziś ze względu na swą aseksualność mogłyby nieść sztandar roślin walczących o prawa LGBTQ. W domu bywają nieśmiałe i nie lubią być zaniedbywane. Pomyślcie o wilgotnym i zacienionym podszyciu lasu deszczowego – bez takich warunków paprocie są po prostu w szoku! Otoczone miłością i uwagą stają

się wielkie, bujne i piękne. Znamy blisko dwa tysiące gatunków, ale nasze serca skradły nefrolepis i niekropień.

Powrót do korzeni

Większość paproci rośnie w zacienionym podszyciu, gdzie dociera światło przefiltrowane przez wyższe rośliny, więc chroncie paprocie przed bezpośrednim nasłonecznieniem, bo je poparzycie. Rosnące wyżej rośliny sprawiają, że na dole jest naprawdę wilgotno, zatem regularnie spryskujcie paprotki wodą. Kaloryfery wysuszają powietrze, więc albo ustawcie paprotkę z dala od nich, albo spryskujcie, spryskujcie, spryskujcie! W lesie deszczowym podłoże jest wilgotne, więc nam nie wolno dopuścić do wyschnięcia ziemi w doniczce. Nie chodzi o ciężkie podlewanie, powodujące rozmięknienie dolnej warstwy podłoża. Radzę bacznie przyglądać się paprotkom i testować wilgotność gleby palcem (zob. s. 202). Trzeba je trochę dokarmiać, bo bez substancji odżywczych mogą osłabnąć. Jeśli paprotka stoi wśród innych roślin, zadbajcie, by miała sporo miejsca: jej liście potrzebują przestrzeni, żeby rosnąć. Przycinajcie martwe liście, by nowe mogły wspaniale się rozwijać.

Jak nie zabić paprotki

Najczęstsze problemy – żółknące liście i ich brązowe końce – powoduje zbyt suche powietrze. Zwiększcie wilgotność, regularnie zraszając. Liście blade albo ze śladami jak po przypaleniu oznaczają, że paproć jest poparzona przez słońce – przestawcie ją w mniej słoneczne miejsce. Nie wpadajcie w panikę, widząc rząderek brązowych kropek na spodzie liści – to zarodnie, które można wykorzystać do uprawy nowych roślin. Jeśli zauważycie brązowe plamki na całych liściach, to mogą być tarczники i pora skierować paproć do szpitala (zob. s. 208).

ON MIERZY WYSOKO

Filodendron pnący (*Philodendron scandens*)

Ocena

Ładny i niezniszczalny.

Sposób na nazwę

Pora przypomnieć sobie grekę: nazwa pochodzi od słów *phílos* (miłość i sympatia) i *déndron* (drzewo).

Szczegóły

Tę skromną roślinę łatwo przeoczyć, choć wisi w domach większości wielbicieli roślin doniczkowych. Jej piękne, ozdobne liście inspirowały jednak najbardziej uznanych artystów, od Ray i Charlesa Eamesów po Erdema. Filodendron zdobył sławę w dziewiętnastym wieku, kiedy to austriacki botanik Heinrich Wilhelm Schott zidentyfikował pięćset osiemdziesiąt siedem gatunków tej rośliny podczas wyprawy do Brazylii, a następnie część z nich przywiózł do ojczyzny, do ogrodów cesarskich w Wiedniu. Filodendron należy do moich ulubieńców, dlatego że wspaniale dodaje objętości domowej dżungli – można go porozpinać wzdłuż ścian, udrapować wokół obrazów albo powiesić w makramie. Zacznijmy jednak od początku.

Powrót do korzeni

Pierwszą wskazówkę znajdziemy w nazwie: wielbiciel drzew! W naszych domach najczęściej gości filodendron pnący, który wywodzi się z podszycia lasu deszczowego Ameryki Łacińskiej, gdzie za pomocą korzeni wspina się ku światłu. Najpierw wypuszcza małe liście, które robią się większe, w miarę jak roślina pnie się wyżej i otrzymuje więcej światła. Pamiętajcie jednak, że cały czas znajduje się pod baldachimem drzew. Dlatego filodendrony czują się dobrze zarówno w zacienionych, jak i jasnych miejscach, lecz bezpośrednie nasłonecznienie im szkodzi! Bywa, że w porze deszczowej – trwającej przez większą część roku – codziennie pada, więc zadbajcie o to, by miały dużo do picia. Rośliny z lasu deszczowego żyją w niezwykle wilgotnym środowisku, w którym mogą pobierać wodę wprost z powietrza, nawet w bardziej suchych okresach. Dbajcie o wilgotność za pomocą zraszacza. Te rośliny uwielbiają dobry drenaż – nie zalewajcie ich. Przesadzajcie je wiosną.

Jak nie zabić filodendrona

Choć żółknięcie starszych liści jest naturalne, uważajcie na zmianę koloru, bo może ona być oznaką cierpienia! Jeśli żółknie sporo liści, możliwe, że roślina dostaje za dużo światła albo jest nadmiernie podlewana. Zbyt rzadkie podlewanie sprawi, że liście zbrązowieją i opadną! Pamiętajcie zatem o porządnym drinku raz w tygodniu, jednak przed kolejnym zawsze zaczekajcie, aż ziemia przeschnie. Brak młodych liści oznacza, że wielbicielowi drzew jest zimno! Przenieście go w cieplejsze miejsce.

MONSTER HIGH

Monstera dziurawa (*Monstera deliciosa*)

Ocena

Ta ślicznotka nie ma w sobie nic z potwora.

Sposób na nazwę

Monstera dziurawa dostała takie przezwisko z powodu otworów w liściach. Łatwizna. Jeśli chodzi o pierwszy człon nazwy, wyobraźcie sobie coś dużego przyczajonego w dżungli. Nie, nie Tarzana – monstruum!

Szczegóły

Silnie zakorzeniona w latach siedemdziesiątych monstera budzi mieszane uczucia. Z rozrzewnieniem wspominam władającą salonem monstere babci, natomiast chłopak mojej siostry nie znosi tych roślin, bo kojarzą mu się z nauczycielem geografii. Bez względu na to, jak okropni będziemy dla monstery, ona nam wybaczy. To idealna współlokatorka dla początkujących, zdecydowanie lubi rosnąć. Ludzi przychodzących do mojej kwaciarni martwi ciasnota, ale ja uwielbiam duże rośliny: nie sposób ich nie zauważyć i wyglądają obłądnie. Jeśli zabraknie wam miejsca, puśćcie łodygę wokół ramy obrazu. Cały urok tkwi w ślicznych, ogromnych, skórzastych liściach, które należy regularnie przecierać, by monstera była szczęśliwa (zob. s. 198). Uwielbiam wykorzystywać pojedyncze liście monstery w kompozycjach kwiatowych – wystarczy je uciąć i włożyć do wody.

Powrót do korzeni

Przypomnijcie sobie, jak wyglądał Rambo – zgrzany, spocony (i rozrośnięty). Monstera żyje w warstwie podszycia i dlatego wykorzystuje korzenie powietrzne, żeby przyczepiać się do pni i gałęzi drzew, wspinając się ku światłu. Będzie wypuszczała te korzenie nawet w waszym salonie – przyczepcie je do podpórki, żeby wasza pociecha wyrosła

na obiekt westchnień. W lesie deszczowym baldachim drzew zatrzymuje promienie słońca i nie docierają one bezpośrednio do monstery. Zastanówcie się zatem, gdzie wasza roślina będzie szczęśliwa: uwielbia światło, ale nie potrzebuje go zbyt wiele i nie lubi stać w pełnym słońcu. Regularnie obracajcie doniczkę – dzięki temu światło będzie mogło dotrzeć do całej rośliny, a ona wyrośnie prosta i wysoka. Domyślcie się, że monstera ma za mało światła, gdy zacznie wypuszczać małe liście bez dziur. Jeśli chodzi o ilość wody, wytrzyma lekkie zaniedbanie – niech jednak nie wejdzie wam to w nawyk. Dotykajcie ziemi i podlewajcie dopiero, gdy przeschnie. Zimą zmniejszcie ilość wody, bo monstera wchodzi w fazę drzemki. Pamiętajcie też o wilgotności, jaka panuje w jej ojczyźnie. Zraszajcie liście raz w tygodniu, by poczuła się jak w domu. Jeśli monstera będzie miała za mało wilgoci, liście zaczną się kruszyć. Trzymajcie ją z dala od kaloryferów, zachowując stałą temperaturę. Monstera będzie ładnie wyglądała, jeśli odetniecie martwe liście tuż nad ich nasadą. Przesadzajcie ją co kilka lat, wiosną, zanim pojawią się nowe liście.

Jak nie zabić monstery

Dezorientujące może być to, że gdy monstera ma za mało światła, młode liście zaczynają wyrastać po ciemniejszej stronie, a nie po tej lepiej oświetlonej. Dzieje się tak dlatego, że w najciemniejszych miejscach lasu deszczowego rosną wysokie drzewa. Małe liście wyciągają się w ich stronę, żeby wspinać się ku światłu. Spryciarze. W naszych domach ciemne miejsca pozostają jednak ciemne, więc przywiążcie te liście do głównej łodygi i zapewnijcie tym biedactwom trochę słońca. Żółte liście u dołu mogą oznaczać, że roślinie jest za zimno. Jeśli żółte liście mają brązowe końce, prawie na pewno jest to skutek zbyt suchego powietrza. Odetnijcie martwe brązowe fragmenty i sięgnijcie po zraszacz.

#SHELFIE JAK USTAWIĆ DONICZKI NA PÓŁCE

Półki? Uwielbiam je. Nie tylko tworzą obłądne ekspozycje, ale zapewniają dodatkową przestrzeń dla roślin. Czysty zysk! Nic nie przebiję aranżacji z dzikiej, nieokiełznanej natury na czystym, geometrycznym tle, ale w kwaciarni eksperymentuję także ze starymi gałęziami i kawałkami drewna, eksponując naturę na tle natury, żeby stworzyć prawdziwą atmosferę dżungli. Przesławianie roślin na półkach to moja osobista terapia. Zachwyca mnie, że za każdym razem można osiągnąć inny rezultat, przesuując kilka elementów albo zastępując je innymi. To bardzo efektywny i niedrogi sposób, żeby zmienić wygląd pomieszczenia – każde połączenie rośliny i doniczki ma unikatowy charakter.

Krok 1. Znalezienie miejsca

Ściany to całe mnóstwo niewykorzystanej przestrzeni gotowej na roślinną akcję! Pierwsze pytanie brzmi: w jakim klimacie znajdują się wasze półki? W słonecznym salonie, zacienionym kącie w głębi sypialni czy w wilgotnym inspekcje łazienki? Jeśli półki już są, pozwólcie im zdecydować, jakim roślinom będzie na nich najlepiej. Jeśli chcecie zamontować nowe, zadbajcie, by zostały solidnie przytwierdzone do ściany, bo roślinna kolekcja może się rozrosnąć.

Krok 2. Zebranie ferajny

Skoro już wiecie, w jakim klimacie znajdują się wasze półki, wybierzcie odpowiednią roślinną ferajnę. Pełne słońce doskonale nada się dla kolekcji kaktusów, a paprocie będą zachwycone, wisząc w wilgotnych łazienkach. Półki to świetne miejsce dla roślin zwisających, takich jak starzec Rowleya albo lampion chiński, ale pamiętajcie, żeby zapewnić tym chłopakom dopływ światła. Unikajcie dużych roślin przyciągających wzrok, takich jak monstera dziurawa, bo zrobi się za ciasno. Małe roślinki będą zachwycone, mogąc popisać się wyglądem.

Krok 3. Strojenie

Wybierajcie rozmaite doniczki. Sięgajcie po różne gabaryty, faktury i kolory. Mieszajcie stare z nowym. Symetryczne z pokrzywionym! Uwielbiam wkładać kłujące kaktusy do delikatnych filizanek, a obok stawiać betonowe doniczki z gładkimi sansewieriami. Eksperymentujcie. Przesławiając półki w jednej z naszych kwaciarni, odkryłam, że terakota i miedź tworzą obłądną parę.

Krok 4. Pozowanie

Gdy przychodzi pora na ustawianie doniczek, nie ma nic nudniejszego niż rząderek identycznych egzemplarzy. Łączcie ze sobą różne tekstury dla uzyskania lepszego wrażenia. I módlcie się, żebym nie zaczęła opowiadać o liczbach nieparzystych. Rośliny położące się, pnące i krzaczaste przełamują symetrię półek. To, gdzie postawicie swoje rośliny, powinno zależeć od ich zapotrzebowania na światło i od tego, jak intensywnie rosną – miejcie je na oku i przedstawiajcie te, które wyglądają na nieszczęśliwe.

JESTEŚ SERYJNYM ZABÓJCĄ ROŚLIN?

Ile kwiatów masz na sumieniu? Ile doniczek wyniosłeś na śmietnik? Przyparty do muru wstydliwie wyznajesz, że potrafisz ususzyć nawet kaktusa? Czas z tym skończyć!

Podaruj swoim kwiatom lepsze życie! W tej książce znajdziesz wiele praktycznych porad dotyczących pielęgnacji roślin doniczkowych i tworzenia dekoracji roślinnych oraz wskazówki DIY. Nauczysz się też rozpoznawać popularne gatunki kwiatów. Zostań domowym botanikiem, wyhoduj wokół siebie prywatną zieloną przestrzeń i zmień swoje mieszkanie w tajemniczy ogród. Niech zielona moc będzie z tobą!

Ta książka to wybawienie dla wszystkich, którzy tak jak ja sądzili, że jedynym sposobem na zamieszkanie wśród bujnej roślinności jest przeprowadzka do ZUS-u. Własna dżungla? Tak, i to od zaraz!

KASIA SOJKA, piatypokoj.pl

NIK SOUTHERN tak pokochała rośliny, że rzuciła dla nich stabilną i dochodową pracę. Obecnie jest właścicielką dwóch kwiatarni w Londynie, prowadzi kursy DIY i współpracuje z projektantami mody przy oprawie florystycznej pokazów. Za pośrednictwem mediów społecznościowych pomaga rozwiązywać problemy, z jakimi borykają się uprawiający rośliny w domowych warunkach.

E-book dostępny na woblink.com

ISBN 978-83-7515-512-9

9 788375 155129

Cena detal. 44,90 zł

WYDAWNICTWO
OTWARTE